

Cover Page



Universiteit Leiden



The handle <http://hdl.handle.net/1887/19158> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Temmerman, Tanja Maria Hugo

Title: Multidominance, ellipsis, and quantifier scope

Date: 2012-06-28

SAMENVATTING IN HET NEDERLANDS

Dit proefschrift geeft een gedetailleerde beschrijving en analyse van de interactie tussen Engelse negatieve indefiniete determinatoren (zoals *no* 'geen'), modale hulpwerkwoorden (zoals *can* 'kunnen') en kwantoren (zoals *every* 'ieder') in elliptische contexten. In een elliptische constructie blijft een deel van de zin onuitgesproken. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen verbale en clausale elliptische constructies. In verbale elliptische contexten blijft een werkwoordelijke constituent onuitgesproken; in clausale elliptische constructies wordt een zinsconstituent (TP) weggelaten. Relevante voorbeelden zijn respectievelijk (1) en (2). Elliptisch materiaal is gemarkeerd met ⟨−⟩.

(1) VERBALE ELLIPTISCHE CONSTRUCTIE

You don't have to come, but you can ⟨_{VP} ~~come~~⟩.
je doet-niet hebben te komen maar je kan komen
'Je hoeft niet te komen, maar je mag (wel).'

(2) CLAUSALE ELLIPTISCHE CONSTRUCTIE

V: Who won the World Cup in 2010?
wie won de wereld beker in 2010
'Wie won de Wereldbeker in 2010?'

A: Spain ⟨_{TP} ~~won the World Cup in 2010~~⟩.
Spanje won de wereld beker in 2010
'Spanje.'

Hoewel een deel van de zin onuitgesproken blijft, is de betekenis ervan perfect duidelijk. De elliptische zin in (2)A, bijvoorbeeld, wordt geïnterpreteerd als de volzin *Spanje won de Wereldbeker in 2010*, hoewel de TP-constituent niet fonetisch gerealiseerd is (enkel het onderwerp *Spanje* wordt uitgesproken). De interpretatie van de elliptische zin is dus rijker dan datgene dat wordt uitgesproken. In deze

dissertatie wordt het voorstel aangenomen dat een elliptische constructie dezelfde syntactische structuur heeft als zijn niet-elliptische tegenhanger. Een deel van die structuur wordt echter niet uitgesproken (zie bijvoorbeeld Merchant 2001 *et seq.*). Ellipsis is een PF-proces, d.w.z. een proces in de (morfo)fonologische component van de grammatica (verantwoordelijk voor de overgang van syntactische naar fonologische processen). In de PF-tak van de grammatica wordt de instructie gegeven dat bepaald syntactisch materiaal weggelaten (niet uitgesproken of fonologisch niet verwerkt) moet worden.

Een belangrijke observatie in dit proefschrift is de volgende: een negatief indefiniet object heeft geen bereik buiten de verbale constituent (bijvoorbeeld boven een modaal hulpwerkwoord) wanneer deze onuitgesproken blijft. Dit wordt geïllustreerd met het contrast in (3)-(4):

- (3) Quentin Tarantino can offer no help. ($\neg > can, \% can > \neg$)
Quentin Tarantino kan bieden geen hulp
 ‘Quentin Tarantino mag geen hulp bieden.’
- (4) V: Who can offer no help?
wie kan bieden geen hulp
 ‘Wie mag geen hulp bieden?’
- A: $\% Quentin Tarantino can \langle offer-no-help \rangle$. ($* \neg > can, \% can > \neg$)
Quentin Tarantino kan bieden geen hulp
 ‘Quentin Tarantino mag dat.’

De niet-elliptische zin in (3) is ambigu: de negatieve indefiniete determinator *no* ‘geen’ heeft zowel bereik boven als onder het modale hulpwerkwoord *can* ‘kunnen’. De eerste interpretatie ($\neg > can$) is *het is niet toegestaan dat Quentin Tarantino hulp biedt*; de tweede lezing ($can > \neg$) komt overeen met *het is toegestaan dat Quentin Tarantino geen hulp biedt*. De negatieve indefiniete determinator heeft echter geen bereik boven het modale hulpwerkwoord als hij deel uitmaakt van een onuitgesproken verbale constituent (cf. (4)). In dit geval is enkel de tweede lezing (met laag bereik) beschikbaar.

Een (positief) gekwantificeerd object, daarentegen, heeft wel bereik buiten een verbale elliptische constituent (bijvoorbeeld boven een modaal hulpwerkwoord). Men neemt algemeen aan dat het gekwantificeerde object verplaatst, een operatie die *Quantifier Raising* (QR) wordt genoemd. QR verplaatst een gekwantificeerde uitdrukking naar een positie boven een andere kwantor (i.e. naar een positie die de andere kwantor c-commandeert). Laten we de zinnen in (5) en (6) bekijken:

- (5) [Iemand wil je een geschenkje geven, geeft je een lijst en zegt:]

You can order every item on the list.
je kan bestellen ieder item op de lijst
 ‘Je mag ieder item op de lijst bestellen.’

Lezing 1: Deze persoon is erg vrijgevig; je mag alle items op de lijst bestellen. ($\forall > can$)

Lezing 2: Je zal een geschenkje krijgen, maar je mag niet zomaar iets vragen: je moet een van de items op de lijst kiezen. Je bent wel volledig vrij om te kiezen welk item op de lijst je bestelt.
 ($\forall > can$)

- (6) [Iemand wil jou en Jan een geschenkje geven, geeft jullie een lijst en zegt:]

You can order every item on the list and John can too.
je kan bestellen ieder item op de lijst en Jan kan ook
 ‘Je mag ieder item op de lijst bestellen en Jan mag (dat) ook.’

Wanneer mijn informanten de tweede lezing ($\forall > can$) toelaten in de niet-elliptische zin in (5), is deze ook beschikbaar in de elliptische tegenhanger (6). Deze lezing ($\forall > can$) is het resultaat van QR van de gekwantificeerde uitdrukking *every item* ‘ieder item’ naar een positie die het modaal hulpwerkwoord *can* ‘kunnen’ c-commandeert. Deze voorbeelden tonen aan dat QR van een gekwantificeerd object vanuit een verbale elliptische constituent (naar een positie boven het modaal hulpwerkwoord) mogelijk is.

Samenvattend: hoewel negatieve indefiniete objecten geen bereik hebben buiten een verbale elliptische constituent, kunnen positief gekwantificeerde objecten verplaatsen (via QR) naar een positie buiten een verbale elliptische constituent. Dit proefschrift biedt een eenduidige en diepgaande analyse van dit contrast in de context van multidominantie. *Multidominantie* heeft betrekking op knopen die verbonden zijn met meerdere, in de bomen hiërarchisch hoger gelegen, knopen. Deze syntactische configuratie ontstaat door *remerge*: een knoop die reeds deel uitmaakt van een syntactisch object wordt opnieuw gemerged (samengevoegd) met een ander syntactisch object.

Dit proefschrift beargumenteert dat zowel Engelse negatieve indefiniete determinatoren als Engelse (positieve) kwantificatiele determinatoren opgebouwd zijn uit twee (syntactisch en semantisch) onafhankelijke elementen. De vorming van negatieve indefiniete determinatoren zoals *no* ‘geen’ en (positieve) kwantificatiele determinatoren zoals *every* ‘ieder’ is het resultaat van een morfologisch proces, dat

de twee onafhankelijke eenheden samenvoegt. Dit proces noem ik *Fusion Under Adjacency* ‘Fusie in Aangrenzing’ (FUA). Ik neem de definitie van *Adjacency* ‘Aangrenzing’ in (7)a aan, welke werd voorgesteld in Johnson (2011a). Dit wordt gepreciseerd in (7)b, waar ‘<’ staat voor ‘gaat (lineair) vooraf aan’.

- (7) a. *Aangrenzing*
 α en β zijn aangrenzend als het linearizatiealgoritme niets tussen α en β plaatst (zie (7)b).
- b. $\neg\exists x.(\alpha < x \ \& \ x < \beta)$ (en vice versa)

Het voorstel dat Engelse negatieve indefiniete determinatoren bestaan uit twee (syntactisch en semantisch) onafhankelijke elementen die (morfologische) fusie ondergaan, is misschien verrassend op het eerste gezicht. Het is namelijk niet meteen duidelijk hoe de twee componenten van een Engelse negatieve indefiniete determinator (zinsnegatie en een indefiniete determinator) aangrenzend zijn. Dit proefschrift betoogt dat de nodige localiteit/aangrenzing (voor fusie van de negatie en de determinator) voortkomt uit multidominantie (*remerge*) in combinatie met de cyclische toepassing van *Spell-Out* en linearizatie. De twee componenten van een (positief) gekwantificeerde determinator (een kwantificatiele operator en de determinator van zijn restrictie) ondergaan op dezelfde manier FUA (in een multidominant en cyclisch model van de grammatica).

Een belangrijk voorstel in dit proefschrift is dat ellipsis – een PF-proces – de vorming van negatieve indefiniete determinatoren kan blokkeren. Met een elliptische constituent α gebeurt het volgende in de PF-tak: elementen gedomineerd door α worden niet uitgesproken en linearizatie-instructies die verwijzen naar elementen gedomineerd door α worden verwijderd (Fox & Pesetsky 2003, 2004a,b). Dit proefschrift betoogt dat aangezien het een PF-proces is, ellipsis het morfologische proces FUA (op PF) in de vorming van negatieve indefiniete determinatoren kan blokkeren. Ellipsis gebeurt in de loop van de derivatie (Aelbrecht 2009): een elliptische constituent wordt naar PF gestuurd zodra de ellipsis-fiatterder (het hoofd dat ellipsis toelaat) in de syntactische structuur geïntroduceerd (gemerged) wordt. Ik stel voor dat de timing van FUA een zeer belangrijke rol speelt: FUA moet gebeuren voor de ellipsis-fiatterder gemerged wordt. Indien dit niet het geval is, wordt de vorming van de negatieve indefiniete determinator geblokkeerd. Wanneer de indefiniete determinator onderdeel wordt van een elliptische constituent alvorens hij FUA onderging met zinsnegatie, kunnen deze twee eenheden later geen FUA meer ondergaan. De indefiniete determinator die onderdeel is van een elliptische constituent wordt namelijk niet uitgesproken en

de linearizatie-instructies die ernaar verwijzen werden verwijderd. FUA tussen zinsnegatie en de indefiniete determinator wordt daarom onmogelijk.

In het geval van QR (een operatie die ook FUA inhoudt, zie boven) heeft ellipsis echter geen blokkerend effect. Ik stel voor dat dit volgt uit het voorstel dat QR altijd moet ‘landen’ in de vP-periferie, in een positie lager dan de ellipsis-fiatterder. Omdat QR altijd ‘kort’ moet zijn (*Shortest Move* in Fox 2000), zal FUA altijd plaatsvinden voor de fiatterder gemerged wordt. Dit verklaart waarom ellipsis QR nooit blokkeert.

Dit proefschrift geeft aldus niet enkel een analyse voor het bereik van gekwantificeerde elementen in ellipsis; het verschaft ook nieuwe inzichten in de overgang van de syntaxis naar de PF-tak. Dit proefschrift draagt bij tot ons begrip van de overdracht van multidominante structuren (gebouwd in de syntaxis) naar de PF-tak voor fonologische verwerking (zie onder voor meer details). Het model dat in dit proefschrift aangenomen wordt, is een cyclische visie op de syntaxis-naar-PF-overdracht (cyclische *Spell-Out* en linearizatie en derivationale ellipsis). Hieronder bespreek ik kort hoe het proefschrift opgebouwd is in hoofdstukken.

Hoofdstuk 2 introduceert de theoretische fundamenten van dit proefschrift. Een syntactisch object kan ten gevolge van *remerge* twee moeders hebben (i.e. multidominantie). Dit hoofdstuk bespreekt hoe multidominante structuren gelineariseerd worden in een cyclisch model van de grammatica. Twee hypothesen zijn nodig voor het genereren van een totale, consistente lineaire ordening voor een multidominante structuur. Ten eerste zijn zowel het linearizatiealgoritme als de linearizatie ‘tolerant’ (d.w.z. dat bijvoorbeeld tegenstrijdige linearizatie-instructies kunnen gegenereerd worden), waarbij taalspecifieke vereisten en Kaynes (1994) *well-formedness conditions* als ‘filters’ functioneren om de geschikte subset uit alle gegenereerde linearizatie-instructies te selecteren. Ten tweede moet aan het eind van ieder linearizatie-domein de lineaire ordening voorgoed vastgelegd worden (*Order Preservation*, zoals bijvoorbeeld voorgesteld in Fox & Pesetsky 2003, 2004a,b). Ook wordt het PF-fenomeen ellipsis besproken in dit hoofdstuk.

Hoofdstuk 3 geeft een gedetailleerd overzicht van het bereik van Engelse negatieve indefiniete determinatoren in clausale en verbale elliptische constructies. In dit hoofdstuk worden twee empirische generalisaties geïntroduceerd. Er wordt vastgesteld dat een hoog bereik van negatieve indefiniete determinatoren (bijvoorbeeld boven een deontisch modaal hulpwerkwoord) geblokkeerd is in verbale elliptische contexten, terwijl dit niet het geval is in clausale elliptische constructies. Dit hoofdstuk geeft een analyse van negatieve indefiniete determinatoren en hun interactie met verbale en clausale elliptische constructies in het multidominante, cyclische model van de grammatica dat voorgesteld werd in

hoofdstuk 2. Engelse negatieve indefiniete determinatoren worden geanalyseerd als bestaande uit twee (syntactisch en semantisch) onafhankelijke onderdelen (zinsnegatie en een indefiniete determinator). Deze twee componenten ondergaan FUA in de PF-tak. Ellipsis, een PF-proces dat plaatsvindt in de loop van de derivatie, kan dit morfologische proces blokkeren. De timing van FUA en derivatieve ellipsis blijkt een cruciale rol te spelen: FUA moet plaatsvinden voor de ellipsis-fiatteerder gemerged wordt.

Hoofdstuk 4 geeft een uitgebreid overzicht van de interactie tussen Engelse epistemische en dynamische modalen, negatieve indefiniete determinatoren, en verbale elliptische constructies. Een Engelse negatieve indefiniete determinator in objectpositie heeft enkel een laag bereik wanneer het onderdeel is van een verbale elliptische constituent waarbij een epistemische of dynamische modaal de ellipsis-fiatteerder is (los van zijn bereik in een niet-elliptische zin). De analyse die uitgewerkt werd in hoofdstuk 3 kan moeiteloos uitgebreid worden naar de gevallen besproken in dit hoofdstuk. Wanneer een epistemische modaal echter samen met een aspectueel hulpwerkwoord voorkomt in een verbale elliptische constructie, heeft een negatieve indefiniete determinator niet enkel een laag bereik. Ik argumenteer dat dit kan verklaard worden indien een epistemische modaal en een aspectueel hulpwerkwoord samen fungeren als fiatteerder voor de verbale elliptische constructie. Dit co-fiatteren gebeurt enkel na verplaatsing van de epistemische modaal. Ook wanneer een dynamische modaal niet zelf de ellipsis-fiatteerder is (maar onderdeel is van een verbale elliptische constituent met *do* 'doen' als fiatteerder) is hoog bereik mogelijk. Dit is compatibel met de analyse in hoofdstuk 3 als deze dynamische modalen een biclausale structuur hebben.

In **hoofdstuk 5** worden de data met betrekking tot QR gepresenteerd: QR uit een verbale elliptische constituent is mogelijk. Dit hoofdstuk argumenteert dat QR het resultaat is van *remerge* en fusie (tussen twee aangrenzende hoofden, de kwantificatiele operator en het hoofd van zijn restrictie). Verbale ellipsis blokkeert QR niet omdat QR altijd 'landt' in de vP-periferie. Hierdoor vindt FUA altijd plaats alvorens de ellipsis-fiatteerder gemerged wordt.

Hoofdstuk 6 geeft de samenvatting en conclusies van dit proefschrift. Tot slot bespreek ik een aantal resterende vragen die kunnen dienen als uitgangspunt voor verder onderzoek.